

abrente

MARZO - 1989

NÚMERO 7

8 DE MARZO
DIA DA MULLER TRABALLADORA

A discriminación
non fai os
Tempos Mellores

CI
PP

ABR
7

EDITORIAL

SEICA CAMIÑAMOS CARA A TEMPOS MELLORES

Seica camiñamos cara a "tempos mellores". O que o governo do PSOE non aclara é "quen" camiña cara a ese progreso. Dende logo as mulleres en xeral e as traballadoras en particular temos moito que cuestionar destas afirmacións.

E ben certo que imos mellorando nalgúns aspectos e que a nosa discriminación empeza ser tida en conta de xeito que até as Institucións ven-se na obriga de tomar medidas.

Así, o pasado 19 de xaneiro firmou-se en Madrid un Convenio-Marco entre o Ministerio de Asuntos Sociais e o Ministerio de Traballo co fin de desenvolver un plan de igualdade de oportunidades elaborado polo Instituto da Muller en matéria de emprego e relacións laborais. O convénio trata de diversificar e cuantificar as opcións profesionais das mulleres, fomentar a formación e a inversión profesional e promover unha maior participación da muller nos programas de medidas de fomento ao emprego, garantir o principio de non discriminación por razón de sexo e mellorar o coñecimento da situación das mulleres no mercado de traballo.

Non é a nosa intención analisar aqui cada unha das medidas xa que pensamos que este tema esixe un estudo mais extenso, se ben podemos valorar como positivo o aumento das baixas ou excedéncias por nacemento dun fillo, que poden ser disfrutadas indistintamente polo nai o polo pai. Sabemos que na práctica vai ser só a muller a que se acolla a estas facilidades o que van aproveitar os empresarios para seguir cos seus argumentos da non rendabilidade da contratación laboral de mulleres.

A exposición dos obxectivos deste Plan de Igualdade de Oportunidades, visto así en abstracto, pode aparecer algo positivo mais, se analisamos o contexto sócio-económico no que estamos insertas, moito nos tememos que se trata dunha declaración de principios de cara á galería. E se non, vexamos:

Asistimos hoxe en día a unha perda progresiva dos postos de traballo, agravada en Galiza polo reaxuste económico marcado pola entrada no Mercado Común Europeo. A isto hai que sumar medidas por parte do governo español que van en contra das traballadoras e traballadores como é o caso do Plan de Emprego Xuvenil, hoxe en entredito, e que ás mulleres lles afecta por partida dobre: a porcentaxe de mulleres xovens en busca do primeiro emprego e de mulleres maiores de 25 anos é moito más elevada que a dos homes.

Por outra parte, a situación da muller traballadora galega segue a ser de explotación, en condicións de traballo temporal e falta de seguridade social como acontece coa economía sumexida, o marisqueo, fábricas de conserva, etc.

Namentras non haxa unha oferta laboral suficiente para que tanto as mulleres como os homes poidan acceder a un posto de traballo, as medidas que puideran favorecer a igualdade de oportunidades non serán efectivas.

Por iso, as mulleres galegas seguiremos a esixir un Plan Galego de Emprego sen discriminación.

DENUNCIAS-DENUNCIAS-DENUNCIAS-DENUNCIAS-DENUNCIAS-DENUNCIAS-DENUNCIAS

A LOITA DAS MULLERES DE MANEIRAS

As mulleres de MANEIRAS, antes JOSMAR, fabrica de confección instalada na cidade de O Ferrol, non se deixaron amedrentar polas ameazas nin polos incumplimentos de sentencias; ao contrario, elas soberon sempre que só ganarian presionando unidas. Nunha entrevista mantida coas traballadoras elas mesmas nos contaron o conflicto.

A empresa JOSMA, despois de declararse en quebra foi subastada e adquirida por dous señores pola rrisoria cantidade de medio millón de Ptas cando só a nave xa valía moitos millóns.

A pretensión era, que feitas así as cousas, unha nova empresa empezase a funcionar con traballadoras eventuais, pretendéndose tamén que as fixas que quedasen renunciaran a antiguedade; todo ésto sen ser liquidadas con anterioridade, ou en todo caso, como a empresa era insolvente, que fora o fondo de garantías Salariais, quen pagase as liquidacións ou indemnizacións.

Así as cousas as traballadoras que aceptaron as condicións pasaron ao paro e logo foron contratadas pola nova empresa, cobrando esta as subvencións pola creación de novos postos de traballo. As compañeiras que non aceptamos recurrimos e a sentencia foi favorabel xa que a empresa é a mesma. CANDO AS TRABALLADORAS que pretendíamos entrar na empresa nas mesmas condicións, acudimos á fabrica, atopámonos cos gardas de seguridade que nos impedian a entrada, chamando nós a un notário para que constase que nós queríamos entrar a traballar.

Despois de mota loita e de recurrir a empresa ás sentencias favorabeis ás traballadoras, argumentan, para non nos admitir, que o tiña que despedir ao novo personal contratado, ainda que todas sabíamos que esta era un intento da empresa para DIVIDIRNOS.

non ao traballo eventual, traballo fixo

ALCAMPO : ¿PARAISO DE QUEN?

Un exemplo, o centro comercial de Ferrol. E esta unha empresa onde traballan principalmente mulleres cara ao público mais só con duas de encargadas, unha da sección de lencería e outra da de roupa de nenos. Duas modalidades onde as mulleres quedan moi vistosas.

A desunión acostuma a ser a tónica entre as persoas que están a traballar, resultado das contínuas presións psicolóxicas a que están sometidas desde o primeiro momento que están contratadas.... (cámaras ocultas, contratos que varian entre un a seis meses etc.)

A criba comenza na selección. As rapazas que entran a traballar en ALCAMPO, teñen que ser moi noviñas, non hai ningunha que teña máis de 25 anos e dende logo teñen que dar unha imaxe moi femenina. Os homes son outra cosa, eles, ademais de poder chegar a encargados, poden cumplir anos.

Nunha entrevista con traballadoras deste centro comercial foi como sabemos dunha serie de problemas que aparentemente non existen: xeito de contratación, recomendacións que se lle fan, etc.

- A primeira proba a que somos sometidas é unha entrevista co xefe de sección a que optamos - sempre homes -. O primeiro criterio para contratarte é a idade. Non podemos ter máis de 25 anos; isto entre outras cousas, é polas subvencións dos contratos en formación. Logo fanche moitas preguntas tratando de saber cal é a tua ideoloxía; outra cousa na que insisten moito é en se pensas casar, pois non están interesados en posibles preñadas.

Unha vez elexida a contratación é sempre eventual e pode variar de días a meses, prorrogando os contratos moita veces, ainda que nunca más alá dos tres anos. Apenas entremos a traballar danche a entender que tanto menos te relaciones co persoal mellor e isto nun claro intento de que nos comente mos o problemas laborais entre nós.

Outra cousa moi habitual é a práctica de sancións, ademais por cousas de pouca importancia, como supostas faltas de amabilidade co cliente - por certo, sancións que case nunca recaen nos traballadores homes, pois non teñen ao parecer a obriga da amabilidade.

Outra cousa que se constata nesta empresa é a división sexual do traballo. Hai EMPREGOS que só lle dan a os homes. Mesmo para os traballos de limpeza durante o dia só contratan as mulleres, e pola noite só contratan a homes."

As compañeiras pensan que a solución a este tipo de problemas empezaría coa solidaridade de todas as persoas que traballan no centro, que o estado dea menos facilidades ás multinacionais extranxeiras para a sua instalación na nosa terra e que os traballadores tivesen más relacións cos sindicatos.

Este centro comercial de Alcampo é so un exemplo do 'funcionamento das grandes Areas Comerciais que funcionan no noso País, empresas con un motón de facilidades pra explotar ás traballadoras.

DENUNCIAS-DENUNCIAS-DENUNCIAS-DENUNCIAS-DENUNCIAS-DENUNCIAS-DENUNCIAS

DENUNCIAS RECOLLIDAS NA SECRETARÍA DA MULLER

Cada vez son mais as mulleres que se atreven a denunciar todo tipo de agresións machistas e gracias a isto e a que procuran a solidaridade das demais mulleres, imos avanzando pouco a pouco.

Algunhas destas denunciantes achegáron-se a Secretaría da Muller da INTG en busca de apoio e asesoramento. Expoñemos aqui alguúns casos:

- Denuncia por maus tratos e ameazas: Trátase dunha compañeira de Vilagarcía quen, tendo iniciado os trámites de separación, foi sometida a tratos violentos e ameazas polo ex-marido. Non contento con molestá-la na sua propia casa, fixo tamén acto de presencia no colexio onde ela traballa e maltratou-na diante dos alumnos.

Estas agresións foron denunciadas nos cuarteis da Guardia Civil de Cuntis e de Vilagarcía e no Xuzgado de Instrucción de Vilagarcía. A agredida chegou até a entrevistar-se por 2 veces con o fiscal da Audiencia Provincial de Pontevedra. Excusamos dicer que, pese a gravidade do asunto, non foron tomadas medidas dende o 1º momento.

Por riba, a denunciante tivo que escutar por boca do cabo da Guardia Civil de Cuntis, palabras tan "alentadoras" como: "Muy mala no puede estar porque aún habla" ou "Mientras no haya sangre no podemos actuar".

- Denuncia de rapto dun neno e maus tratos a sua nai: Esta denuncia foi presentada por unha muller de Vilanova de Arousa. O seu ex-compañero raptou o fillo de ambos (que se encontraba baixo a custodia da nai), despois de que ela decidira deixar de convivir con este home. Ela tomou esta decisión debido aos continuos maus tratos e vexacións a que estaba sometida polo seu ex-compañero: violába-a cando ella non quería estar con él, apropiába-se dos cartos gañados por ella e amenazába-a de morte se o denunciaba á policía.

Os feito foron denunciados á Guardia Civil mais ante as voltas que a fixeron dar antes de poder presentar a denuncia e ante o pouco interés que demostraron polo asunto, esta muller decidiu acudir á Secretaría da Muller do noso sindicato. A raíz da nosa intervención, a policía iniciou a actuación encontrando ao agresor.

O neno foi entregado á sua nai mais ésta encontrába-se asustada polo que lle puidera pasar despois. De feito, o agresor estivo só unha noite na comisaría. Comentaba ela que só estaría tranquila se o condenaran o desterro.

- Denuncia por intento de violación: Este caso ocurriu-lle a unha compañeira residente na Guarda. A agresión foi denunciada na Guardia Civil e no Xuzgado. O individuo en cuestión foi detido mais saiu

en liberdade tras o pago dunha fianza, se ben ten que presentar-se unha vez á semana no Xuzgado. No xuicio preténdese defender a este home argumentando que padece certo retraso mental. Nós pensamos que non pode ser tan retrasado pois foi capaz de prever accións tales como: entrar na casa, buscar obxectos con os que poder atacar a sua vítima e intentar violá-la. E, en todo caso, o seu suposto "retraso" non pode xustificar a sua violencia e debe ser considerado como persoa perigosa, máxime tendo en conta que ten antecedentes.

Sobra dizer que a nosa compañeira, como acontece na maioría das veces, tivo que escutar comentários que atentan contra a nosa dignidade como mulleres a os que nos teñen habituadas cando imos presentar algúna denuncia.

- Denuncia de acoso sexual a unha traballadora por parte do seu xefe: Este caso fai-nos pensar en tempos feudais mais a triste realidade é que aconteceu hai ben pouco. Esta traballadora viña padecendo acoso sexual continuo por parte do seu xefe, feito que non denunciaba por medo a perder o seu posto de traballo. Como ela se negaba a acceder ás pretensiones do xefe, éste chegou a atá-la a unha cadeira naméntras se lle declaraba "amorosamente".

Enterado o seu marido da situación foi cando tomaron a decisión de denunciar o caso á nosa Secretaría, recomendándollelles nós que fisexen as denuncias pertinentes.

Hai que sinalar que nesta denuncia, o seu marido quer tomar o protagonismo como se se tratase dunha cuestión de honra ou a defensa dun obxeto da sua propiedade, coma se o problema que afecta directamente a esta muller fose secundario. Por riba de ser acosada polo xefe, ainda ten que soportar as presións do home por sentir-se o "ofendido".

Que conclusión podemos sacar destes feitos?

- A complicidá das autoridades xudiciais e da policía canto que non toman as medidas necesarias para que os agresores continúen con as suas accións violentas.

- O desamparo en que se encuentran as mulleres agredidas en canto que, por medo, vénse na obriga de abandonar o propio fogar debido a impunidade con que actúan os agresores.

- O trato vexatório polo que temos que pasar ao denunciar as agresións, por parte de policías e xuices, facéndo-nos sentir moitas veces culpables, xustificando a conducta violenta dos homes e en moitos casos animando-nos a desistir da denuncia.

- Isto léva-nos á consideración de que non abonda con denunciar legalmente as agresións que debemos buscar a solidaridade das organizacións de mulleres para acabar con as agresións e con as agresións e con a mentalidade patricial da Administración de Xusticia.

MAOS TRATOS. A MODO REFLEXION.

Pensamos que as razóns fundamentais dos maos tratos, hai que buscalas na educación que se imparte -no referente ás relacións homes -mulleres- na sociedade a partir de que ésta abandonou o seu estado primitivo e estructurouse dandolle a cada sexo papeis diferentes, acadando o home o papel dominante, e aparentemente o más importante, no fortalecimento e supervivencia da sociedade. A muller reservaselle o papel de dominada e ao servizo de todas aquellas necesidades que xurdan a partir do papel predominante do home.

Esta diferenciación de papeis acaba creando conciencia ao traverso do tempo, de poseedor e poseida, de dominador e dominada, de maneira que o home acaba tendo conciencia de poder usar a sua muller como parte da sua propiedade dandolle o uso que queira e ao mesmo tempo a muller adquire conciencia de supeditada ao seu "amo" home, e é este estado de conciencia o que serve de argumentación para xustificar sempre todo tipo de inxusticias.

Esta conciencia de supeditada non é algo que exista individualmente no home e na muller, senón que é a conciencia da sociedade en si mesma, e en base a esta conciencia articúlase e aplícase mesmo a xusticia.

Se na teoría se pode dicer que esta división sexual de papeis está fundamentada

nuns principios de respeito, a dexeneración de conceptos que producen as diferentes circunstancias sociais, converten este respeito nun auténtico e denigrante asoballamento, deixando en total desamparo neste caso á asoballada. Se falamos de desamparo, non é por poñer un calificativo casual, se non que é a experiencia que se vive ao padecer maos tratos e volve a ser esta mesma experiencia a que se sinte ao recurrir a xusticia en busca dese amparo. E queremos deixar claro que non usamos a palabra amparo por casualidade, senón que é o que buscan moitas mulleres ao recurrir ao xuíz ou á policia. Ainda non existe a conciencia clara de que a xusticia ten que intervir contra algo que é inxusto e que vai contra as más elementais regras de humanidade e así cando ten que intervir a administración de xusticia - como nos casos que coñecemos - ou ben é lenta ou ineficaz.

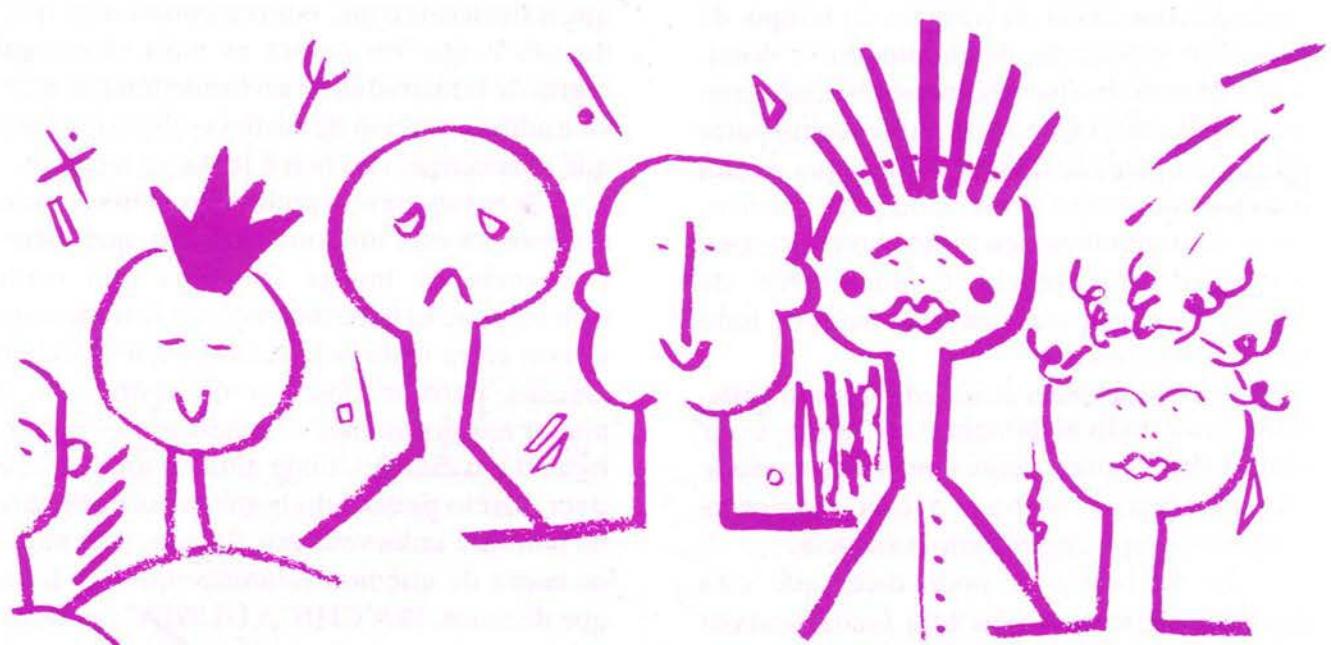
Non sabemos se pode parecer que isto que decimos xa está un pouco pasado, que hoxe a conciencia da muller se atopa moi evolucionada, que xa ten conciencia de si mesma, que xa non atura nada pola calada e que se rebela. Quizais, pero se observamos a situación da muller nas nosas vilas mariñeiras, nos pobos e tamén nas ciudades, onde ainda a muller segue a ser obxecto persoal do home, a burra de carga da familia e unha vella aos 30 anos, daremonos de conta de que non estamos equivocadas no que decimos. "LA CHICA DUNIA", moderna, dinámica, independiente é como unha especie de cartel propagandístico de algo que empeza a ser pero que ainda non é.

A muller na sua porcentaxe máis elevada segue a ser sumisa, sen decisións propias e sen independéncia, entre outras cousas porque ainda segue a estar presa da cadea máis forte da sua supeditación como é a dependencia económica. En liñas xerais segue a ser a muller o suxeito colaborador e traballadora gratuita das diversas necesidades sociais non consideradas productivas.

QUE NINGUEN DECIDA POR TI

CONTRIBUE TI TAMEN A DESEÑA-LO FUTURO DO PAÍS

CONSELLERIA DA PRESIDENCIA E ADMINISTRACION PUBLICA

PORQUE TI TAMEN ERES PAÍS

A LAMENTABEL SITUACIÓN DAS MULLERES DOS MARIÑEIROS

Xa había tempo que a SECRETARÍA DA MULLER DA I.N.T.G. tiña a idea de facer un pequeno estudo - si se pode chamar así- das circunstancias que envolven a vida das mulleres dos homes do mar.

O que vai a continuación non quere dicir que sexa xeneralizable a todo o colectivo de mulleres relacionadas cos mariñeiros pero si pensamos que é unha mostra, real e bastante abundante desgraciadamente, da situación de moitas mulleres que viven nel.

Nas conversas coas mulleres que viven en Marín e outras pesquisas feitas en vilas mariñeiras da nosa Nación chegamos a ter un pequeno coñecemento da situación do que daremos en chamar "Mulleres dos mariñeiros", e nas que englobaremos nais, fillas, irmás, pero sobre todo á muller casada cun traballador do mar.

A muller nas nosas vilas mariñeiras ainda ten enfocada a educación - podemos dicer que exclusivamente - cara o casamento. Polo tanto, casan novas e maiormente, sen traballar fora do fogar paterno. Pasan así da dependencia do paiá do marido directamente.

Adureza da vida familiar dos mariñeiros - pasan moitos meses no mar - sen estar case nunca nos acontecimentos familiares mais importantes (exemplo: o nacemento dos fillos) fai case sempre difícilso-

aconvivencia. Os fillos miran ao pai no tempo que está na casa coma un estranho e as manifestacións afectivas do pai coa nai poden ser interpretadas como un ataque á muller. Hai casos en que os fillos chegan a interpoñerse entre ambos en claro intento de defender á nai.

As mulleres chegan a manifestar que maioritariamente é esta dificultade de convivencia familiar a que orixina o maior índice de alcoolismo nos homes, ao sentir estes o rechazo, e isto empeora ainda máis a situación.

Opapel das mulleres nestes casos é tremenda- mente difícil pois non somentes se teñen que enfrentar soias a educación dos fillos senon que teñen a misión de equilibrar a relación dos fillos co pai ausente e non sempre o consiguen.

Estas mulleres viven nunha situación de soedade e de angustia debido o seguinte: están relegadas ao fogar, a responsabilidade dos fillos, a ausencia do marido e pola imposibilidade de facer unha vida social ampla e independiente xa que non está ben visto que a muller ande soia cando o marido non está en terra. Todo isto fai que as mulleres sufran depresións e acudan aos centros sanitarios en busca de antidepresivos e tranquilizantes que lles axuden a levar este tipo de vida. Tamén acuden aos tranquili-

O CONFLICTO CANARIO SAHARIANO, UN EXEMPLO DE PARTICIPACIÓN NA LOITA POR PARTE DA MULLER

As mulleres dos mariñeiros do Banco Canario - Sahariano, puxérонse á cabeza da loita na defensa dun convenio para o sector.

O que en un principio poido parecer como unha loita simbólica destas mulleres do Morrazo e Marín, converteuse pola sua firmeza, tenacidade e conciencia do derecho e deber que tiñañ de participar na defensa deste convenio do mar, na peza fundamental da conquista do mesmo.

Non queremos aqui quitarlle mérito a importante loita dos mariñeiro en Canarias, pero si queremos valorar, na sua xusta medida, o esforzo destas mulleres que se manifestaron diante dos organismos oficiais, que non se amedrentaron ante a agresión brutal da policía que reprimiu un dos seus moitos actos en Marín, e que estiveron ademáis durante días e noites facendo guardia no peirao do porto para non permitir a descarga de peixe dos barcos que, insolidarios, chegaban a porto.

Compañeras da nosa Secretaría estiveron apoiando a estas mulleres que deron exemplo de non querer ser un elemento pasivo nininútil na sociedade que lle toca viver.

Na conversa que mantivemos coa portavoz deste grupo de mulleres, moitas e interesantes foron as cousas que nos contaron.

Temos que dizer que o tratamento que lle deu a portavoz deixounos sorprendidas debido a profundidade da análise da situación das mulleres dos mariñeiro e de todo o seu entorno familiar e social. Queremos deixar constancia da nosa sorpresa porque estamos a falar dunha muller -dun grupo de mulleres -con un papel social que está ou estivo enfocado ao pechado círculo do traballo no fogar.

Non é habitual lamentabelmente, a comprensión das mulleres nas loitas reivindicativas dos seus homes. A pregunta de porqué participaban tan activamente a portavoz manifestábanos:-"Pensamos que temos tanto derecho e obriga, ademais do mesmo interés en defender un convenio xusto para os

marineiros, pois del nos imos beneficiar toda a familia. As mulleres, además, somos en terra as administradoras dese salario que eles están a ganar co seu traballo no mar".

Preguntámouslle tamén, se todas as mulleres tiñan esa mesma conciencia e preocupación e se eran solidarias coa sua loita: " Non todas as mulleres dos mariñeiro afectados por este convenio están dispostas a loitar. De feito a loita estamos a dala só en Marín e no Morrazo e mesmo aquí atopámonos con críticas que eu califico de vergonzosas, pois nos acusan de mulleres "indecentes" que andamos por aí, cando segundo elas din a nosa obriga é estar na casa. Eu penso que a indecencia, en todo caso, está naquelhas mulleres que sabendo que os seus homes están sendo mallados no barco non se solidarizan con eles e non sexuntan a nosa loita".

A loita destas mulleres durou moitas semanas e o seu final ainda non chegou, pois se ben os mariñeiro do Banco Canario - Sahariano conseguiron un convenio ainda son moitos os problemas que existen para efectivizalo.

Desde estas páxinas do Abrente, desexamos que este grupo de mulleres decididas e loitadoras sexa cada día máis grande. A razón está con elas. ADIANTE COMPAÑEIRAS !!!!!

